

TRẢ LỜI PHÓNG VIÊN
TRONG CUỘC HỌP BÁO
CHÍNH PHỦ THƯỜNG KỲ
CHIỀU 29/9 VỀ TÌNH HÌNH
QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG SỮA
TRONG THỜI GIAN VỪA
QUA, BỘ TRƯỞNG - CHỦ
NHIỆM VĂN PHÒNG CHÍNH
PHỦ VŨ ĐỨC ĐAM CHO
BIẾT, CHÍNH PHỦ YÊU CẦU
TRƯỚC NGÀY 05/10 TỚI, BỘ
Y TẾ SẼ PHẢI BAN HÀNH
DANH MỤC SỮA VÀ SẢN
 PHẨM TỪ SỮA THEO NHƯ
QUI ĐỊNH CỦA LUẬT GIÁ.

GIÁ SỮA & bài học quản lý

• MINH HẠNH

Doanh nghiệp “lách kê hở”

Trước đó, từ ngày 01/6/2013, 3 qui chuẩn quốc gia liên quan tới sản phẩm dinh dưỡng cho trẻ em bao gồm: QCVN 11-1:2012/BYT sản phẩm dinh dưỡng công thức cho trẻ đến 12 tháng tuổi; QCVN 11-2:2012/BYT sản phẩm dinh dưỡng công thức với mục đích y tế đặc biệt cho trẻ đến 12 tháng tuổi; QCVN 11-3:2012/BYT sản phẩm dinh dưỡng công thức với mục đích ăn bổ sung cho trẻ từ 6 đến 36 tháng tuổi do Bộ Y tế soạn thảo, ban hành đã chính thức có hiệu lực.

Qui chuẩn này đã lập tức gây ra cuộc tranh cãi xem sản phẩm dinh dưỡng như tên gọi mới có tiếp tục được bình ổn giá hay không, trong khi từ đầu năm đến nay, hầu hết các sản phẩm trước đây được gọi là sữa, nay được đổi tên thành sản phẩm dinh dưỡng, thức ăn công thức hay thực phẩm bổ sung và liên tục tăng giá mà

không phải đăng ký. Trong danh mục bình ổn giá được qui định trong Luật Giá có hiệu lực từ 01/01/2013 có sản phẩm sữa cho trẻ em dưới 6 tuổi. Nghĩa là các sản phẩm sữa cho trẻ em phải đăng ký giá cho Bộ Tài chính, mỗi lần tăng hay giảm giá. Và việc đổi tên từ sữa sang sản phẩm dinh dưỡng, có thể được coi là một kiểu “lách” của doanh nghiệp khỏi vòng kiểm tỏa về giá.

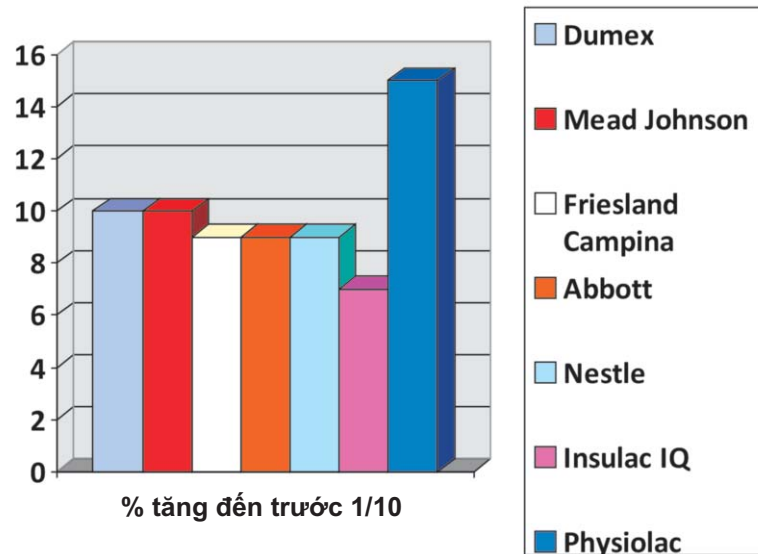
Hai Bộ liên quan đến vấn đề này là Bộ Tài chính - bộ chủ quản về giá và Bộ Y tế - bộ quản lý chuyên ngành đang chậm chạp trong quá trình xử lý triệt để vấn đề tranh cãi này. Bộ Y tế thì nói sản phẩm dinh dưỡng vẫn được bình ổn giá, còn Bộ Tài chính lại cho rằng tên mới đã khiến sản phẩm này nghiễm nhiên ra khỏi danh sách bình ổn giá.

Câu hỏi đặt ra rằng, các qui chuẩn về sữa do Bộ Y tế soạn thảo trước khi Luật Giá ra đời.

Vậy tại sao Bộ Y tế lại không đề xuất đưa sản phẩm dinh dưỡng vào trong danh mục bình ổn giá của Luật Giá? Và phải chăng sự im lặng này là nguyên nhân tạo ra những tranh cãi kéo dài trong quản lý giá sữa như hiện nay? Trả lời câu hỏi này trên truyền hình, ông Nguyễn Thanh Phong - Phó Cục trưởng Cục An toàn thực phẩm, Bộ Y tế cho biết: Trước khi qui định này (3 qui chuẩn Việt Nam như đã nói ở trên - PV) có hiệu lực 3 tháng, Cục An toàn thực phẩm đã có văn bản gửi Cục Quản lý giá để thông báo việc qui chuẩn này sẽ có hiệu lực và khẳng định rõ bản chất các sản phẩm này chính là các sản phẩm trước đây đã được quản lý về giá và đề nghị Cục Quản lý giá áp các tên sản phẩm mới này vẫn được quản lý giá theo qui định cũ.

Tuy nhiên, ông Nguyễn Anh Tuấn - Cục trưởng Cục Quản lý giá, Bộ Tài chính thì lại cho rằng:

Tổng hợp ghi nhận từ các đại lý cho thấy vào đầu năm 2013, hãng sữa Dumex, Mead Johnson đã “mở màn” bằng việc điều chỉnh giá các sản phẩm của mình tăng 8,5%-10%. Đầu tháng 3, Friesland Campina Việt Nam tăng giá sản phẩm trung bình 8%-9%, Abbott cũng tăng 2%-9%. Từ ngày 27/3 sữa Physiolac đã tăng giá 15%. Đầu tháng 4, Nestlé tăng giá thêm 8%-9%. Ngày 1/8, giá sữa nhập khẩu Insulac IQ tăng thêm 7%. Kể từ ngày 1/10, Friesland Campina Việt Nam tiếp tục tăng giá 4 mặt hàng sữa với mức tăng 3,8%-5%.

Các sản phẩm trước đây gọi là sữa thì nay theo qui chuẩn mới của Bộ Y tế chuyển sang gọi bằng tên khác là sản phẩm dinh dưỡng hoặc sản phẩm thức ăn bổ sung công thức. Do vậy, họ không nằm trong danh mục thực hiện bình ổn giá theo Luật Giá.

Bình luận về việc hai Bộ không thống nhất trong vấn đề này, tại cuộc họp báo Chính phủ ngày 29/9, ông Vũ Đức Đam cho rằng “rõ ràng đây là việc quản lý không tốt”, khiến cho các doanh nghiệp “lợi dụng kẽ hở của pháp luật, kẽ hở của sự phối hợp giữa các cơ quan quản lý nhà nước để làm giá trục lợi”.

Giải quyết dứt điểm

Được biết, Bộ Y tế đã có công văn gửi các bộ liên quan lấy ý kiến về danh mục sữa và các sản phẩm từ sữa dành cho trẻ em từ 0-36 tháng tuổi và từ 1-6 tuổi đều thuộc diện nằm trong nhóm phải bình ổn và kiểm soát về giá. Về phía Bộ Công Thương, trong các buổi họp liên quan, quan điểm của Bộ Công Thương cho rằng, thực tế hiện nay rất hiếm các sản phẩm sữa thuần túy như cách hiểu

ngày xưa, mà tất cả các sản phẩm sữa bây giờ đều được nghiên cứu để điều chỉnh thay đổi bổ sung nhiều thành phần khác nhau và trở thành sản phẩm gồm sữa là thành phần chính và rất nhiều thành phần dinh dưỡng khác. Theo Luật về tiêu chuẩn qui chuẩn hoặc chất lượng sản phẩm hàng hóa thì khi thành phần chính chiếm trên 50% thì được gọi tên theo thành phần đó. Ví dụ, trong một sản phẩm dinh dưỡng hoặc thức ăn công thức nào đó, có chứa trên 50% thành phần sữa thì người ta sẽ gọi đó là sản phẩm sữa, các thành phần còn lại có thể chiếm tới 49% nhưng người ta không gọi là tên chính.

Và để quản lý vấn đề này, Bộ Công Thương cho rằng, cơ quan hải quan, cơ quan thuế, cơ quan quản lý nhà nước về an toàn thực phẩm dinh dưỡng cần phối hợp để thống nhất và đặc biệt là phải tôn trọng Danh mục HS (của WCO - Tổ chức Hải quan thế giới), về phân loại sản phẩm hàng hóa khi tham gia xuất khẩu, nhập khẩu mà cơ quan hải quan các nước đã ký kết và thông qua. Nếu mình đưa ra cái không nằm trong HS thì

mặc nhiên người ta sẽ đưa vào phần khác. Xây dựng phải làm sao để không gây hiểu lầm, làm sao để kể cả tên gọi là gì đi nữa nhưng dùng cho trẻ em từ 0-36 tháng tuổi và từ 1-6 tuổi đều thuộc diện phải đưa vào danh mục nhà nước quản lý. Hiểu không rõ, không thống nhất thì doanh nghiệp mới có cơ hội lợi dụng để không chịu kiểm soát giá.

Rất ráo xử lý vấn đề nóng về thị trường sữa, ông Vũ Đức Đam khẳng định: “Chính phủ đã có công văn yêu cầu Bộ Y tế trước ngày 05/10 phải ban hành danh mục sữa và sản phẩm từ sữa theo như qui định của Luật Giá và dựa trên danh mục đó, Bộ Tài chính phải kiểm tra chặt chẽ, trên tinh thần không để cho những sản phẩm rất cần cho trẻ em bị làm giá. Thái độ của Chính phủ là rất nghiêm túc”.

Mong rằng, với những động thái kiên quyết của Chính phủ, thị trường sữa cho trẻ em sẽ sớm ổn định, người tiêu dùng sẽ yên tâm vì những sản phẩm thiết yếu cho con em mình sẽ tiếp tục được kiểm soát chứ không thả nổi tự do như hiện nay ■